

امامت و ولایت در خطبه غدیر و کلام نورانی قرآن

تهیه کننده :

دارالقرآن کوثر کازرون

« ویژه مسابقه عید سعید غدیر »

تابستان ۱۴۰۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

«خطبه غدیر در کلام رسول خدا (ص)»

امروز پنجشنبه است. هجدهم ذیحجه سال دهم هجری. هشت روز است که از «عید بزرگ قربان» می‌گذرد. چند روزی است که پیامبر اسلام (ص) آخرین سفر معنوی حج را تمام کرده است و عازم مدینه است. هوا بسیار گرم است. از دور بیابان خشک و سوزان «غدیر خم» خودنمایی می‌کند. این جا چهار راهی است که کاروان‌ها را از هم جدا می‌کند. عده‌ای به وی یمن، گروهی به عراق، تعدادی به سرزمین مصر و گروهی هم با پیامبر عزیز اسلام (ص) عازم مدینه‌اند.

گویا دستوری از سوی خدا بزرگ بر پیامبر عزیز (ص) نازل شده است که می‌گوید: ای پیامبر (یا أَيُّهَا الرَّسُولُ) آنچه از طرف خدا بر تو نازل شده است به اطلاع مردم برسان (بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ) که اگر این کار را انجام ندهی، رسالت خدا را ناتمام گذاشته‌ای! (وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ). اما انگار پیامبر (ص) برای ابلاغ این پیام الهی دغدغه‌ای دارد و نگران موضوعی است. ولی خدای مهربان او را دلداری می‌دهد و می‌فرماید: ترس و وحشتی نداشته باش، من تو را از خطرات نگاه خواهم داشت. (وَ اللّٰهُ يَعْصِيكَ مِنَ النَّاسِ)

اینجا سرزمین غدیر خم است و الان وقت اذان ظهر نزدیک است. پیامبر (ص) به حاجیان دستور می‌دهد که همه توقف کنند. آنان که جلودار کاروان هستند برمی‌گردند و منتظر می‌مانند، تا عقب‌افتادگان نیز به کاروان بزرگ حجاج بپیوندند.

مؤذن با صدای رسا و با بانگ زیبای «الله اکبر» مردم را به نماز جماعت دعوت می‌کند. در این صحرا نه سایبانی وجود دارد و نه گیاه و درختی و بادی هم نمی‌وزد، گرم و سوزان است.

نماز تمام می‌شود. مسلمانان به علت شدت گرما، عجله دارند تا به خیمه‌های کوچکی که با خود حمل کرده‌اند، پناهنده شوند، ولی پیامبر (ص) دستور می‌دهد که همه باید برای شنیدن یک پیام تازه آسمانی، حاضر باشند و متفرق نشوند.

منبری از جهاز شتر برای پیامبر خدا (ص) آماده می‌شود. پیامبر (ص) بر فراز آن قرار می‌گیرد و برای حاجیان خطبه‌ای می‌خواند. ما در این نوشته فرازهایی از خطبه غدیر خدمتتان تقدیم می‌کنیم.

فرازهایی از خطبه غدیر

حمد و سپاس خدایی را که در یگانگی خود بلندمرتبه و در تنهایی و فرد بودن خود نزدیک است. در قدرت و سلطه خود با جلالت و در ارکان خود عظیم است. علم او به همه چیز احاطه دارد درحالی که در جای خود است، و همه مخلوقات را با قدرت و برهان خود تحت سیطره دارد. همیشه مورد سپاس بوده و همچنان مورد ستایش خواهد بود. صاحب عظمتی که از بین رفتنی نیست. ابتدا کننده او و باز گرداننده اوست و هر کاری به سوی او بازمی‌گردد.

گواهی می‌دهم برای او که اوست خدایی که قدس و پاکی و منزّه بودن او روزگار را پرکرده است. او که نورش ابدیت را فراگرفته است. او که دستورش را بدون

مشورت، مشورت کننده‌ای اجرا می‌کند و در تقدیرش شریک ندارد و در تدبیرش کمک نمی‌شود.

اقرار می‌کنم برای خداوند بر نفس خود به‌عنوان بندگی او، و شهادت می‌دهم برای او به پروردگاری، و آنچه به من وحی نموده ادا می‌نمایم از ترس آنکه مبدا اگر انجام ندهم عذابی از او بر من فرود آید که هیچ‌کس نتواند آن را دفع کند هر چند که حيله عظیمی بکار بندد و دوستی او خالص باشد. نیست خدایی جز او زیرا خداوند به من اعلام فرموده که اگر آنچه در حق علی بر من نازل نموده ابلاغ نکنم رسالت او را نرسانده‌ام، و برای من حفظ از شر مردم را ضمانت نموده و خدا کفایت‌کننده و کریم است.

خداوند به من چنین وحی کرده است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ - فِي عَلِيٍّ يَعْنِي فِي الْخِلَافَةِ لِعَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ - وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ).

ای پیامبر ابلاغ کن آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده درباره علی، یعنی خلافت علی بن ابی‌طالب و اگر انجام ندهی رسالت او را نرسانده‌ای، و خداوند تو را از مردم حفظ می‌کند.

ای مردم، من در رساندن آنچه خداوند بر من نازل کرده کوتاهی نکرده‌ام، و من سبب نزول این آیه را برای شما بیان می‌کنم:

جبرئیل سه مرتبه بر من نازل شد و از طرف خداوند مرا مأمور کرد که در این محل اجتماع بپا خیزم و برهر سفید و سیاهی اعلام کنم که علی بن ابی طالب برادر من و وصی من و جانشین من بر امتم و امام بعد از من است.

نسبت او به من همانند نسبت هارون به موسی است جز اینکه پیامبری بعد از من نیست و او صاحب اختیار شما بعد از خدا و رسولش است و خداوند در این مورد آیه‌ای از کتابش بر من نازل کرده است (إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ) صاحب اختیار شما خدا و رسولش هستند و کسانی که ایمان آورده و نماز را بپا می‌دارند و در حال رکوع زکات می‌دهند و علی بن ابی طالب است که نماز را بپا داشته و در حال رکوع زکات داده و در هر حال خداوند عزوجل را قصد می‌کند.

ای مردم، من از جبرئیل درخواست کردم که از خدا بخواهد تا مرا از ابلاغ این مهم معاف بدارد، زیرا از کمی متقین و زیادی منافقین و افساد ملامت کنندگان و حیل‌های مسخره‌کنندگان اسلام اطلاع دارم، کسانی که خداوند در کتابش آنان را چنین توصیف کرده است که با زبانشان می‌گویند آنچه در قلب‌هایشان نیست و این کار را سهل می‌شمارند در حالی که نزد خداوند عظیم است.

و خداوند از من راضی نمی‌شود مگر آنچه در حق علی بر من نازل کرده ابلاغ نمایم.

سپس حضرت این آیه را تلاوت فرمودند: يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ - فِي حَقِّ عَلِيٍّ - وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ).

ای پیامبر برسان آنچه در حق علی از پروردگارت بر تو نازل شده و اگر انجام ندهی رسالت او را نرسانده‌ای و خداوند تو را از مردم حفظ می‌کند

ای مردم، این مطلب را درباره او بدانید و بفهمید، و بدانید که خداوند او را برای شما صاحب‌اختیار و امامی قرار داده که اطاعتش را واجب نموده است بر مهاجرین و انصار و بر تابعین آنان به نیکی، و بر روستایی و شهری، و بر عجمی و عربی، و بر آزاد و بنده، و بر بزرگ و کوچک، و بر سفید و سیاه. بر هر یکتاپرستی حکم او اجرا شونده و کلام او مورد عمل و امر او نافذ است. هر کس با او مخالفت کند ملعون است، و هر کس تابع او باشد و او را تصدیق نماید مورد رحمت الهی است. خداوند او را و هر کس را که از او بشنود و او را اطاعت کند آمرزیده است.

ای مردم، این آخرین باری است که در چنین اجتماعی بیا می‌ایستیم، پس بشنوید و اطاعت کنید و در مقابل امر خداوند پروردگارتان سر تسلیم فرود آورید، چرا که خداوند عزوجل صاحب‌اختیار شما و معبود شما است، و بعد از خداوند رسولش و پیامبرش که شما را مخاطب قرار داده، و بعد از من علی صاحب‌اختیار شما و امام شما به امر خداوند است، و بعد از او امامت در نسل من از فرزندان اوست تا روزی که خدا و رسولش را ملاقات خواهید کرد.

حلالی نیست مگر آنچه خدا و رسولش و آنان (امامان) حلال کرده باشند، و حرامی نیست مگر آنچه خدا و رسولش و آنان (امامان) بر شما حرام کرده باشند. خداوند عز و جل حلال و حرام را به من شناسانده است، و آنچه پروردگارم از کتابش و حلال و حرامش به من آموخته به او سپرده ام.

ای مردم، علی را (بر دیگران) فضیلت دهید. هیچ علمی نیست مگر آنکه خداوند آن را در من جمع کرده است و هر علمی را که آموخته‌ام در امام المتقین جمع نموده‌ام، و هیچ علمی نیست مگر آنکه آن را به علی آموخته‌ام. اوست «امام مبین» که خداوند در سوره یس ذکر کرده است «كُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ» و هر چیزی را در «امام مبین» جمع کردیم.

ای مردم، از او (علی) به‌سوی دیگری گمراه نشوید، و از او روی بر مگردانید و از ولایت او سرباز نزنید. اوست که به حق هدایت نموده و به آن عمل می‌کند، و باطل را ابطال نموده و از آن نهی می‌نماید، و در راه خدا سرزنش ملامت کننده‌ای او را مانع نمی‌شود.

او (علی) اول کسی است که به خدا و رسولش ایمان آورد و هیچ‌کس در ایمان به من بر او سبقت نگرفت. اوست که با جان خود در راه رسول خدا فداکاری کرد.

اوست که با پیامبر خدا بود درحالی که هیچ‌کس از مردان همراه او خدا را عبادت نمی‌کرد. اولین مردم در نماز گزاردن، و اول کسی است که با پیامبر خدا بود درحالی که هیچ‌کس از مردان همراه او خدا را عبادت نمی‌کرد.

اولین مردم در نماز گزاردن، و اول کسی است که با من خدا را عبادت کرد. از طرف خداوند به او امر کردم تا در خوابگاه من بخوابد، او هم درحالی که جانش را فدای من کرده بود در جای من خوابید.

ای مردم، او را فضیلت دهید که خدا او را فضیلت داده است، و او را قبول کنید که خداوند او را منصوب نموده است.

ای مردم، او از طرف خداوند امام است، و هر کس ولایت او را انکار کند خداوند هرگز توبه‌اش را نمی‌پذیرد و او را نمی‌بخشد.

حتمی است بر خداوند که با کسی که با او مخالفت نماید چنین کند و او را به عذابی شدید تا ابدیت و تا آخر روزگار معذب نماید. پس بپرهیزید از اینکه با او مخالفت کنید و گرفتار آتشی شوید که آتشگیره آن مردم و سنگ‌ها هستند و برای کافران آماده شده است.

ای مردم، به خدا قسم پیامبران و رسولان پیشین به من بشارت داده‌اند، و من به خدا قسم خاتم پیامبران و مرسلین و حجت بر همه مخلوقین از اهل آسمان‌ها و زمین‌ها هستم. هر کس در این مطالب شک کند؛ مانند کفر جاهلیت اول کافر شده است و هر کس در چیزی از این گفتار من شک کند در همه آنچه بر من نازل شده شک کرده است، و هر کس در یکی از امامان شک کند در همه آنان شک کرده است، و شک کننده درباره ما در آتش است.

ای مردم، علی را فضیلت دهید که او افضل مردم بعد از من از مرد و زن است تا مادامی که خداوند روزی را نازل می‌کند و خلق باقی هستند. ملعون است ملعون است، مورد غضب است مورد غضب است کسی که این گفتار مرا رد کند و با آن موافق نباشد.

بدانید که جبرئیل از جانب خداوند این خبر را برای من آورده است و می‌گوید هر کس با علی دشمنی کند و ولایت او را نپذیرد لعنت و غضب من بر او باد هر کس ببیند برای فردا چه پیش فرستاده است. از خدا بترسید که با علی مخالفت کنید و در نتیجه قدمی بعد از ثلثت بودن آن بلغزد، خداوند از آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

ای مردم، علی و پاکان از فرزندانم از نسل او ثقل اصغرند و قرآن ثقل اکبر است. هر یک از این دو از دیگری خبر می‌دهد و با آن موافق است. آنها از یکدیگر جدا نمی‌شوند تا بر سر حوض کوثر بر من وارد شوند. بدانید که آنان امین‌های خداوند بین مردم و حاکمان او در زمین هستند.

بدانید که من ادا نمودم، بدانید که من ابلاغ کردم، بدانید که من شنوانیدم، بدانید که من روشن نمودم، بدانید که خداوند فرموده است و من از جانب خداوند عزوجل می‌گویم، بدانید که امیرالمؤمنینی جز این برادرم نیست. بدانید که امیرالمؤمنین بودن بعد از من برای احدی جز او حلال نیست.

سپس پیامبر (ص) دستش را بر بازوی علی (ع) زد و آن حضرت را بلند کرد و این در حالی بود که امیرالمؤمنین (ع) از زمانی که پیامبر (ص) بر فراز منبر آمده بود یک پله پائین‌تر از مکان حضرت ایستاده بود و نسبت به صورت حضرت به طرف راست مایل بود که گویی هر دو در یک مکان ایستاده‌اند.

پس پیامبر (ص) با دستش او را بلند کرد و هر دودست را به سوی آسمان باز نمود و علی (ع) را از جا بلند نمود تا حدی که پای آن حضرت موازی زانوی پیامبر (ص) رسید. سپس فرمود:

ای مردم، این علی است برادر من و وصی من و جامع علم من، و جانشین من در امتم بر آنان که به من ایمان آورده‌اند، و جانشین من در تفسیر کتاب خداوند عزوجل و دعوت به آن، و عمل کننده به آنچه او را راضی می‌کند، و جنگ کننده با دشمنان خدا و دوستی کننده بر اطاعت او و نهی کننده از معصیت او. اوست خلیفه رسول خدا، و اوست امیرالمؤمنین و امام هدایت کننده از طرف خداوند، و اوست قاتل ناکثان و قاسطان و مارقان به امر خداوند.

پروردگارا، تو هنگام روشن شدن این مطلب و منصوب نمودن علی در این روز این آیه را درباره او نازل کردی «الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا» - (مائده - ۳) «وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» (آل عمران - ۵۸). امروز دین شما را برایتان کامل نمودم و نعمت خود را بر شما تمام کردم و اسلام را به‌عنوان دین شما راضی شدم

هر کس دینی غیر از اسلام انتخاب کند هرگز از او قبول نخواهد شد و او در آخرت از زیانکاران خواهد بود پروردگارا، تو را شاهد می‌گیرم که من ابلاغ نمودم. ای مردم، خداوند دین شما را با امامت او کامل نمود، پس هر کس اقتدا نکند به او و به کسانی که جانشین او از فرزندان من و از نسل او هستند تا روز قیامت و

روز رفتن به پیشگاه خداوند عزوجل، چنین کسانی اعمالشان در دنیا و آخرت از بین رفته و در آتش دائمی خواهند بود. عذاب از آنان تخفیف نمی‌یابد و به آنها مهلت داده نمی‌شود.

ای مردم، این علی است که یاری‌کننده‌ترین شما نسبت به من و سزاوارترین شما به من و نزدیک‌ترین شما به من و عزیزترین شما نزد من است. خداوند عزوجل و من از او راضی هستیم. هیچ آیه رضایتی در قرآن نازل نشده است مگر درباره او، و هیچگاه خداوند مؤمنین را مورد خطاب قرار نداده مگر آنکه ابتدا او مخاطب بوده است، و هیچ آیه مدحی در قرآن نیست مگر درباره او، و خداوند در سوره **(هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ...)** شهادت به بهشت نداده مگر برای او و این سوره را درباره غیر او نازل نکرده و با این سوره جز او را مدح نکرده است.

ای مردم، او یاری‌دهنده دین خدا و دفاع‌کننده از رسول خدا است، و اوست با تقوای پاکیزه هدایت‌کننده هدایت شده. پیامبرتان بهترین پیامبر و وصیتان بهترین وصی و فرزندان او بهترین اوصیا هستند.

ای مردم، نسل هر پیامبری از صلب خود او هستند؛ ولی نسل من از صلب امیرالمؤمنین علی است.

ای مردم، شیطان آدم را با حسد از بهشت بیرون کرد. مبادا به علی حسد کنید که اعمالتان نابود شود و قدم‌هایتان بلغزد. آدم به خاطر یک گناه به زمین فرستاده شد درحالی‌که انتخاب شده خداوند عزوجل بود، پس شما چگونه خواهید بود درحالی‌که شما باید و در بین شما دشمنان خدا هستند.

بدانید که با علی دشمنی نمی‌کند مگر شقی و بدبخت و با علی دوستی نمی‌کند مگر باتقوی و خوشبخت، و به او ایمان نمی‌آورد مگر مؤمن مخلص.

به خدا قسم درباره علی نازل شده است سوره والعصر (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالْعَصْرِ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ) قسم به عصر، انسان در زیان است « مگر علی که ایمان آورد و به حق و صبر توصیه کرد.

ای مردم، من خدا را شاهد گرفتم و رسالتم را به شما ابلاغ نمودم، و بر عهده رسول جز ابلاغ روشن چیزی نیست. ای مردم از خدا بترسید آن طور که باید ترسید و از دنیا نروید مگر آنکه مسلمان باشید.

ای مردم، من راه مستقیم خداوند هستم که شما را به تبعیت آن امر نموده، و سپس علی بعد از من، و سپس فرزندانم از نسل او که امامان هدایت‌اند، به حق هدایت می‌کنند و به یاری حق به عدالت رفتار می‌کنند.

سپس حضرت چنین خواندند «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ...» تا آخر سوره حمد و سپس فرمودند:

این سوره درباره من نازل شده، و به خدا قسم درباره ایشان (امامان) نازل شده است. به طور عموم شامل آنهاست و به طور خاص درباره آنان است. ایشان دوستان خدایند که ترسی بر آنان نیست و محزون نمی‌شوند، بدانید که حزب خداوند غالب هستند.

بدانید که دشمنان ایشان نادان های گمراه و برادران شیاطین اند که اباطیل را از روی غرور به یکدیگر می‌رسانند.

بدانید که دوستان ایشان کسانی اند که با سلامتی و در حال امن وارد بهشت می‌شوند و ملائکه با سلام به ملاقات آنان می‌آیند و «می‌گویند سلام بر شما پاکیزه شدید، پس برای همیشه داخل بهشت شوید

بدانید که دوستان ایشان کسانی هستند که بهشت برای آنان است و در آن بدون حساب روزی داده می‌شوند.

بدانید که دشمنان ایشان (اهل بیت) کسانی اند که به شعله‌های آتش وارد می‌شوند، بدانید که دشمنان ایشان کسانی اند که از جهنم درحالی که می‌جوشد، صدای وحشتناکی می‌شوند و شعله کشیدن آن را می‌بینند.

ای مردم، من برایتان روشن کردم و به شما فهمانیدم، و این علی است که بعد از من به شما می‌فهماند.

بدانید که من بعد از پایان خطابه‌ام شما را به دست دادن با من به عنوان بیعت با او و اقرار به او، و بعد از من به دست دادن با خود او فرامی‌خوانم.

بدانید که من با خدا بیعت کرده‌ام و علی با من بیعت کرده است، و من از جانب خداوند برای او از شما بیعت می‌گیرم

خداوند می‌فرماید کسانی که با تو بیعت می‌کنند در واقع با خدا بیعت می‌کنند، دست خداوند بر روی دست آنان است. پس هر کس بیعت را بشکند این شکستن بر ضرر خود اوست، و هر کس به آنچه با خدا عهد بسته وفادار باشد خداوند به او اجر عظیمی عنایت خواهد کرد.

ای مردم، به حج خدا بروید. هیچ خاندانی به خانه خدا وارد نمی‌شوند مگر آنکه مستغنی می‌گردند و شاد می‌شوند، و هیچ خاندانی آن را ترک نمی‌کنند مگر آنکه منقطع می‌شوند و فقیر می‌گردند.

ای مردم، نماز را بپا دارید و زکات را بپردازید همان‌طور که خداوند عزوجل به شما فرمان داده است.

بدانید که حلال و حرام بیش از آن است که من همه آنها را بشمارم و معرفی کنم و بتوانم در یک مجلس به همه حلال‌ها دستور دهم و از همه حرام‌ها نهی کنم. پس مأمورم که از شما بیعت بگیرم و با شما دست بدهم بر اینکه قبول کنید آنچه از طرف خداوند عزوجل درباره امیرالمؤمنین علی و جانشینان بعد از او آورده‌ام که آنان از نسل من و اویند، (و آن موضوع) امامتی است که فقط در آن‌ها بپا خواهد بود، و آخر ایشان مهدی است تا روزی که خدای مدبر قضاو قدر را، ملاقات کند.

ای مردم، هر حلالی که شما را بدان راهنمایی کردم و هر حرامی که شما را از آن نهی نمودم، هرگز از آنها برنگشته‌ام و تغییر نداده‌ام. این مطلب را به یاد

داشته باشید و آن را حفظ کنید و به یکدیگر سفارش کنید، و آن را تبدیل نکنید و تغییر ندهید.

من سخن خود را تکرار می‌کنم: نماز را بپا دارید و زکات را بپردازید و به کار نیک امر کنید و از منکرات نهی نمایید.

بدانید که بالاترین امر به معروف آن است که سخن مرا بفهمید و آن را به کسانی که حاضر نیستند برسانید و او را از طرف من به قبولش امر کنید و از مخالفتش نهی نمایید، چرا که این دستوری از جانب خداوند عزوجل و از نزد من است، و هیچ امر به معروف و نهی از منکری نمی‌شود مگر با امام معصوم.

ای مردم، قرآن به شما می‌شناساند که امامان بعد از علی فرزندان او هستند و من هم به شما شناساندم که آنان از نسل من و از نسل اویند.

آنجا که خداوند در کتابش می‌فرماید (وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ). آن امامت را به عنوان کلمه باقی در نسل او قرار داد و من نیز به شما گفتم اگر به آن دو (قرآن و اهل بیت) تمسک کنید هرگز گمراه نمی‌شوید.

ای مردم، تقوی را تقوی را. از قیامت بر حذر باشید همان گونه که خدای عزوجل فرموده (إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ): زلزله قیامت شیء عظیمی است.

مرگ و معاد و حساب و ترازوهای الهی و حسابرسی در پیشگاه رب العالمین و ثواب و عقاب را به یاد آورید. هر کس حسنه با خود بیاورد طبق آن ثواب داده می‌شود، و هر کس گناه بیاورد در بهشت او را نصیبی نخواهد بود.

ای مردم، شما بیش از آن هستید که با یک دست و در یک زمان با من دست دهید، و پروردگار مرا مأمور کرده است که از زبان شما اقرار بگیرم در باره آنچه منعقد نمودم برای علی امیرالمؤمنین و امامانی که بعد از او می آیند و از نسل من و اویند، چنانچه به شما فهماندم که فرزندان من از صلب اویند.

پس همگی چنین بگوئید: « ما شنیدیم و اطاعت می کنیم و راضی هستیم و سر تسلیم فرود می آوریم درباره آنچه از جانب پروردگار ما و خودت به ما رساندی»

« درباره امر امامت امامان علی امیرالمؤمنین و امامانی که از صلب او به دنیا می آیند. بر این مطلب با قلب هایمان و با جانمان و با زبانمان و با دستانمان با تو بیعت می کنیم. بر این عقیده زنده ایم و با آن می میریم و (روز قیامت) با آن محشور می شویم. تغییر نخواهیم داد و تبدیل نمی کنیم و شک نمی کنیم و انکار نمی نمائیم و تردید به دل راه نمی دهیم و از این قول بر نمی گردیم و پیمان را نمی شکنیم.»

«تو ما را به موعظه الهی نصیحت نمودی درباره علی امیرالمؤمنین و امامانی که گفתי بعد از او از نسل تو و فرزندان اویند، یعنی حسن و حسین و آنان که خداوند بعد از آن دو منصوب نموده است.»

«پس برای آنان عهد و پیمان از ما گرفته شد، از قلب هایمان و جان هایمان و زبان هایمان و ضمایمان و دست هایمان. هر کس توانست با دست بیعت

می‌نماید و گرنه با زبانش اقرار می‌کند. هرگز در پی تغییر این عهد نیستیم و خداوند (در این باره) از نفس‌هایمان دگرگونی نبیند.»

«ما این مطلب را از قول توبه نزدیک و دور از فرزندانمان و فامیلان می‌رسانیم، و خدا را بر آن شاهد می‌گیریم. خداوند در شاهد بودن کفایت می‌کند و تو نیز بر این اقرار ما شاهد هستی.»

ای مردم، چه می‌گویید؟ خداوند هر صدایی را و پنهانی‌های هر کسی را می‌داند. پس هر کس هدایت یافت به نفع خودش است و هر کس گمراه شد به ضرر خودش گمراه شده است، و هر کس بیعت کند با خداوند بیعت می‌کند، دست خداوند بر روی دست آنها (بیعت‌کنندگان) است.

ای مردم، با خدا بیعت کنید و با من بیعت نمایید و با علی امیرالمؤمنین و حسن و حسین و امامان از ایشان در دنیا و آخرت، به‌عنوان امامتی که در نسل ایشان باقی است بیعت کنید. خداوند بیعت شکنان را هلاک و وفاداران را مورد رحمت قرار می‌دهد و هر کس بیعت را بشکند به ضرر خویش شکسته است، و هر کس به آنچه با خدا پیمان بسته وفا کند خداوند به او اجر عظیمی عنایت می‌فرماید.

ای مردم، آنچه به شما گفتم بگوئید (تکرار کنید) و به علی به‌عنوان امیرالمؤمنین سلام کنید و بگوئید «شنیدیم و اطاعت کردیم، پروردگارا مغفرت تو را می‌خواهیم و بازگشت به‌سوی توست و بگوئید حمد و سپاس خدای را که ما را به این هدایت کرد، و اگر خداوند هدایت نمی‌کرد ما هدایت نمی‌شدیم.

ای مردم، فضائل علی بن ابی‌طالب نزد خداوند که در قرآن آن را نازل کرده بیش از آن است که همه را در یک مجلس بشمارم، پس هر کس درباره آنها به شما خبر داد و معرفت آن را داشت او را تصدیق کنید.

ای مردم، هر کس خدا و رسولش و علی و امامانی را که ذکر کردم اطاعت کند به رستگاری بزرگ دست‌یافته است.

ای مردم، کسانی که برای بیعت با او و قبول ولایت او و سلام کردن به‌عنوان «امیرالمؤمنین» با او، سبقت بگیرند آنان رستگارانند و در باغ‌های نعمت خواهند بود.

ای مردم، سخنی بگوئید که به‌خاطر آن خداوند از شما راضی شود، و اگر شما و همه کسانی که در زمین هستند کافر شوند به خدا ضرری نمی‌رسانند.

خدایا، به‌خاطر آنچه ادا کردم و امر نمودم مؤمنین را بیامرز، و بر منکرین که کافرند غضب نما، و حمد و سپاس مخصوص خداوند عالم است.

ولایت در قرآن کریم

شیعیان در بحث امامت امیرالمؤمنین و اهل‌بیت (ع) به‌غیراز روایات فراوانی که وارد شده است، دلایل بسیاری از قرآن برای اثبات این موضوع دارند. برای نمونه به چند آیه اشاره می‌کنیم.

آیه تطهیر

خداوند در آیه ۳۳، سوره مبارکه احزاب می‌فرماید:

﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً﴾

این است و جز این نیست که خداوند اراده کرده است که رجس و پلیدی را از شما خاندان پیامبر اکرم دور سازد و شما را به نهایت درجه پاک و مطهر گرداند.

بر اساس آیه تطهیر خداوند اراده کرده است که پلیدی را از خاندان پیامبر اکرم (ص) دور سازد و آنان را کاملاً پاک و مطهر گرداند. این موضوع از ضروریات است، چرا که از آیات دیگر و ابلاغ پیامبر اکرم در روایات متعدد به دست آمده که ایشان ولی امر جامعه مسلمین باشند و اهل بیتی که قرار است در کنار قرآن باشند، و جزء دو شیء نفیس و گران بهایی باشند که واجب است همه اهل ایمان به آنها تمسک کنند، این اهل بیت باید مطهر باشند، غیر از این امکان ندارد.

مراد از اهل بیت رسول خدا، امیرالمؤمنین، حضرت زهرا، امام حسن و امام حسین (ع) هستند که به اعتقاد شیعیان، نه امام بعدی هم به این جمع افزوده می‌شوند.

آیه مباحله

خداوند در آیه ۶۱، سوره مبارکه آل عمران می‌فرماید:

﴿مَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَ

أَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ

فَنَجْعَلَ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ﴾

پس هر کس با تو درباره او (عیسای مسیح (ع)) پس از آنکه تو را علم آمده
مواجه و ستیز کند، بگو: بیایید ما پسرانمان را و شما پسرانتان را و ما زنانمان را
و شما زنانتان را و ما خودمان را و شما خودتان را (کسانی را که مانند جان
ماست) فراخوانیم، آن گاه به یکدیگر نفرین کنیم، پس لعنت خدا را بر
دروغگویان قرار دهیم.

قرآن کریم در این آیه مطهرانی را که شایسته حضور در مباحله در کنار رسول
خدا (ص) هستند معرفی می کند. این مطهرین در زمان نزول آیه مباحله چهار
نفر بودند، امیرالمؤمنین، حضرت زهرا، امام حسن و امام حسین (ع). پس تنها
ایشان مقربان درگاه احدیت و مطهر از هر رجسی و مصداق آیه اهل بیت هستند.
بر اساس این آیه معلوم می شود چرا که ایشان از اهل خود فقط همین چهار نفر
را آوردند. طبیعی است که در هنگام مباحله باید کسانی به میدان مباحله دعوت
بشوند که دعایی مستجاب داشته باشند، تقرب به خدا داشته باشند، مطهر
باشند. دستهایی باید به دعا برداشته شود که دستهای عزیزان خدا باشد.

پیامبر اکرم (ص) به نصارا گفتند که ما دعوت می کنیم «أَبْنَاءَنَا» پسران خود را.
ولی پیامبر اکرم (ص) دو پسر را با خود بردند. پیامبر اکرم (ص) فرمودند:
«نِسَاءَنَا» ما زنان خود را دعوت می کنیم، شما نیز زنان خود را دعوت کنید. ولی
ایشان یک زن را دعوت کردند. «أَنْفُسَنَا» نیز جمع است، لکن فقط امیرالمؤمنین
(ع) را به عنوان نفس خود آوردند. پس کسی به غیر از این چهار نور مقدس نبود
که پیامبر اکرم (ص) آنها را به مباحله بیاورد،

آیه اولی الامر

خداوند در آیه ۵۹، سوره مبارکه نساء می فرماید:

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ}

ای کسانی که ایمان آورده‌اید خدا را و رسول الله را و اولی الامر از میان خود را اطاعت کنید.

قرآن کریم در این آیه اعلام می کند کسانی ولی و سرپرست مردم هستند و باید از آنها اطاعت شود که امر ولایت را از طرف خدا داشته باشند، یا مستقیم مثل پیامبر اکرم (ص) و دوازده نور امامت یا به واسطه پیامبر و ائمه هدی (ع)؛ بنابراین از کسانی باید اطاعت شود که فرمان امامت را از جانب خدا در دست دارند. در روایات نقل شده از حضرت محمد (ص) که دوازده امام را معرفی کرده‌اند.

اولی الامر یعنی صاحب فرمان. امر دو معنا دارد؛ یکی به معنای کار، دوم به معنای فرمان که «امر» به معنای فرمان، زیاد به کاررفته است.

در آیه اولی الامر نیز معنای «امر» فرمان است. در نتیجه اولی الامر به معنای صاحب فرمان و فرمانروا است. خلاصه سخن این است که شیعیان بر اساس روایاتی که از پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت (ع) صادر شده است مصداق اولی الامر را امامان اهل بیت می دانند، دوازده نور مقدس امامت. امیرالمؤمنین (ع) بعد از پیامبر اکرم (ص) اولین مصداق اولی الامر بودند.

آیه اولو الارحام

خداوند در آیه ۶، سوره مبارکه احزاب می‌فرماید:

﴿النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُو الْأَرْحَامِ
بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ﴾

پیامبر از خود مؤمنان به آنها نزدیک‌تر و سزاوارتر است و همسرهای او در حکم مادران مؤمنین هستند و خویشاوندان در حکم و کتاب الهی نسبت به همدیگر از سایر مؤمنان و مهاجران سزاوارتر هستند.

اولین نکته‌ای که در این آیه مطرح می‌شود این است که پیامبر اکرم (ص) نسبت به مؤمنین از خود آنها اولویت دارد. چرا که ولایت از آن خدا است و هیچ‌کس بر هیچ‌کس دیگر ولایت ندارد مگر از طریق خدا و با نصب و یا تفویض او.

ولایت شاخه‌ای از توحید است و اگر کسی نبوت را نپذیرد توحید او ناقص است، خداوند در سوره انعام می‌فرماید کسانی که شریعت خدا را منکر می‌شوند نقص در معرفت خدا دارند.

عیناً این مسئله در امامت و ولایت وجود دارد، کسانی که ولایت خدا و امامتی که خدا تعیین کرده را نپذیرند و بخواهند به راه دیگری بروند، توحید اینها ناقص است، یعنی ولایت خدا را نادیده گرفته‌اند. حدیث سلسله‌الذهب امام رضا (ع) بیانگر همین مسئله است، در سفر به طوس هنگامی که به نیشابور رسیدند جمعیت فراوانی قلم به دست آماده شدند که حدیثی را از امام بشنوند.

امام رضا (ع) حدیث توحیدی را از پدر خود امام موسی بن جعفر و ایشان از امام صادق از امام باقر از امام سجاد از امام حسین از امام علی (ع) از پیامبر اکرم (ص) از جبرئیل امین (ع) از خداوند نقل کرده‌اند. به همین علت گفته‌اند حدیث سلسله الذهب یعنی سلسله این حدیث طلایی است، راویان حدیث همه امام معصوم هستند. امام رضا (ع) فرمودند:

﴿... سَمِعْتُ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي أَمِنَ مِنْ عَذَابِي
فَلَمَّا مَرَّتِ الرَّاحِلَةُ نَادَانَا بِشُرُوطِهَا وَ أَنَا مِنْ شُرُوطِهَا﴾

جبرئیل امین (ع) فرمود شنیدم که خدای عزوجل می‌فرمود:
کلمه «لا اله الا الله» حصن من است پس هر کسی وارد حصن من شود
از عذاب من در امان است. راوی می‌گوید کاروان شروع به حرکت کرد و در
همان حال امام با صدای بلند ما اهل حدیث را خطاب قرار دادند و فرمودند:
این مطلب شرط‌هایی دارد و من یکی از این شرط‌ها هستم.

**پروردگارا! درک فهم آیات نورانی قرآن و سخنان گهربار پیامبر اسلام (ص)
و اهل بیت معصومین (ع) را به ما عنایت بفرما.**

همدیگر را از دعای خیر فراموش نکنیم
اللَّهُمَّ عَجِّلْ لَوَيْكَ الْفَرَجَ - صلوات

روز غدیر خم دین شما را به حد کمال رساندم و نعمتم را بر
شما تمام کردم و اسلام را بعنوان دین بری شما بستیدم.

مانده : ۳۰

عاشورا

منزکنت مولا فمندا